

Verkennd natuuronderzoek

Molenblok

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, 22 januari 2015

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek
Molenblok

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 336980

Referentienummer : GM-0151986

Revisie : D1

Datum : 22 januari 2015

Auteur(s) : ing. A.M. Poelmans

E-mail adres : arjen.poelmans@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mr. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : B. Harmelink

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 88 811 66 00
F +31 26 445 92 81
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied.....	5
1.3	Plangebied.....	5
1.4	Voorgenomen activiteiten.....	6
2	Natuurbeschermingswet.....	7
2.1	Toetsingskader.....	7
2.2	Inventarisatie.....	7
2.3	Analyse van de mogelijke effecten.....	8
3	Flora- en faunawet.....	10
3.1	Toetsingskader.....	10
3.2	Methode.....	11
3.3	Voorkomende ecotopen.....	11
3.4	Planten.....	11
3.5	Vleermuizen.....	12
3.6	Overige zoogdieren.....	12
3.7	Vogels.....	12
3.8	Amfibieën.....	13
3.9	Reptielen.....	13
3.10	Vissen.....	14
3.11	Ongewervelden.....	14
4	Natuurbeleidskaders.....	15
4.1	Toetsingskader.....	15
4.2	Ecologische Hoofdstructuur.....	15
5	Conclusies.....	17

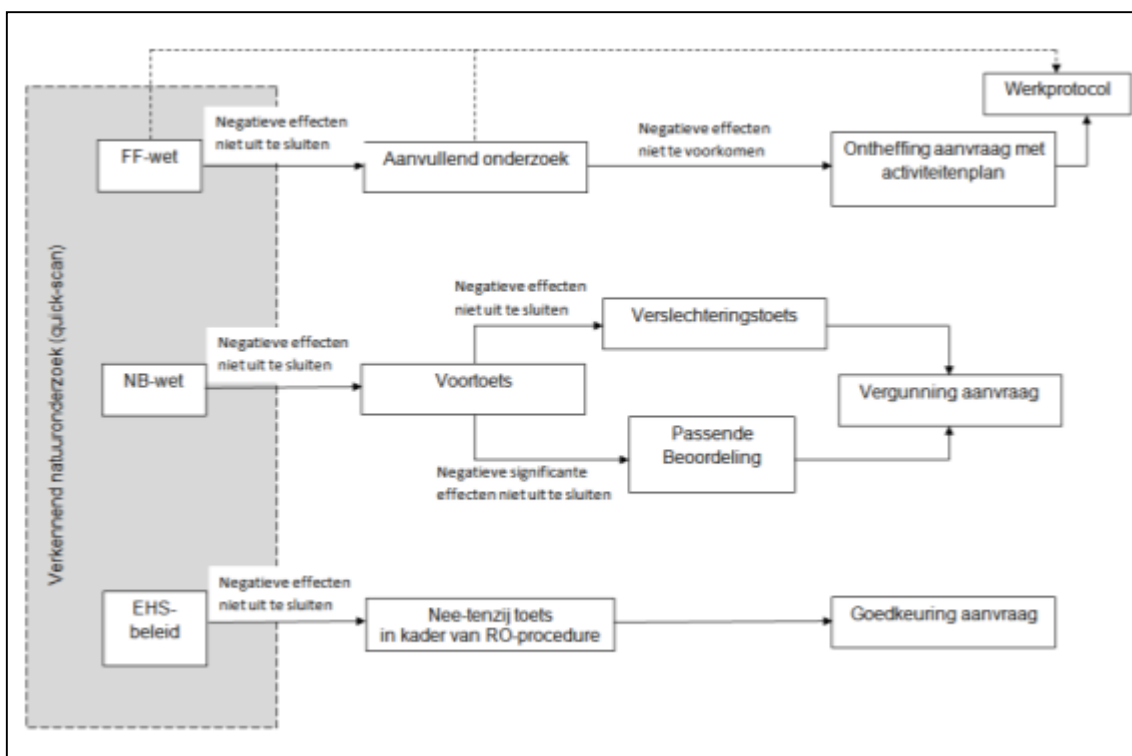
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten;
- Flora- en Faunawet: individuele soorten;
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden.

Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1. Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de noordkant van Varik, langs de Kerkstraat. De Kerkstraat is een oud lint van bewoning (op een oeverwal) met veel grote bomen langs de straat en op diverse percelen.

Figuur 2. Locatie plangebied

1.3 Plangebied

Het plangebied bestaat uit een voormalig erf met bewoning. De gebouwen zijn reeds gesloopt (met uitzondering van het woonhuis) en het plangebied bestaat nu uit een open terrein, bestaande uit verharding, grasland en een kleine hoogstamboomgaard. De noordgrens wordt gevormd door een watergang en de oostgrens door opgaande beplanting (bomen).

Foto 1 Agrarisch perceel (kijkend richting noord)

Foto 2 Boomgaard

Foto 3 Bestaand woonhuis (gehandhaafd)

Foto 4 Overzicht plangebied (vanaf de Waalbanddijk)

Figuur 3. Plangebied (bebouwing is reeds gesloopt)

1.4 Voorgenomen activiteiten

De locatie wordt ontwikkeld tot een kleinschalige woonbouwlocatie met 31 woningen. In de toekomst is ontwikkeling mogelijk van circa 11 bouwkvavels.

Concrete maatregelen bestaan uit:

- ontwikkelingen van een woningbouwlocatie;
- bestaande groen langs de randen blijft hierbij gehandhaafd;
- de bestaande watergang aan de noordzijde blijft eveneens gehandhaafd;
- de bestaande watergang aan de oostzijde wordt deels gedempt.

2 Natuurbeschermingswet

2.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermden natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermden Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermden natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied(en)/Beschermd Natuurmonument(en) op een afstand circa 150 meter van het plangebied is gelegen. Dit betreft Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden Waal.

Gebieden	Beschermingsstatus	Afstand tov plangebied
Rijntakken (Uiterwaarden Waal)	Natura 2000	Circa 150 meter

De Uiterwaarden Waal (Rijntakken) is een aangewezen vogelrichtlijngebied (met uitzondering van de gebieden Rijswaard en Kil van Hurwenen) voor de kwalificerende soorten (bijlage I van de Vogelrichtlijn): roerdomp, woudaap, kleine zwaan, wilde zwaan, brandgans, nonnetje, porseleinhoen, kwartelkoning, goudplevier, kemphaan, zwarte stern, ijsvogel, blauwborst. De kwalificerende soorten zijn (met uitzondering van roerdomp, woudaap, porseleinhoen, kwartelkoning, zwarte stern, ijsvogel en blauwborst) wintergasten en doortrekkers die het gebied als foerageer- en rustgebied gebruiken. Voor de Kwartelkoning behoort de Waal tot de vijf belangrijkste broedgebieden in Nederland. Andere soorten waarvoor het gebied is aangewezen zijn: dodaars, fuut, aalscholver, kolgans, toendrarietgans, grauwe gans, smient, bergeend, krakeend, wintertaling, wilde eend, pijlstaart, slobeend, tafeleend, kuifeend, meerkoet, scholekster, kievit, watersnip, grutto, wulp, tureluur, oeverzwaluw en grote karekiet.

De uiterwaarden ter hoogte van het plangebied zijn niet gelegen binnen een Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Habitatrichtlijngebied is Rijswaard en Kil van Hurwenen gelegen op circa 6.0 km.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Aangezien het plangebied gedeeltelijk bestaat uit intensief gebruikt agrarisch grasland, is het niet uit te sluiten dat enkele soorten (ganzen, zwanen) het plangebied als foerageergebied gebruiken. Gezien de ligging van bebouwing ter hoogte van het plangebied, zal de huidige verstoring echter hoog zijn en is de waarde als foerageergebied (zeer) beperkt. Bovendien is binnen Vogelrichtlijngebied De Waal voldoende foerageergebied aanwezig. Een afname van graslanden die als foerageergebied buiten het Vogelrichtlijngebied gebruikt worden, heeft geen effect op soorten waarvoor het Vogelrichtlijngebied is aangewezen. Voor eenden en weidevogels vormt het plangebied geen geschikt leefgebied. Laatstgenoemde weidevogels zullen in het plangebied ontbreken, omdat zij voorkomen in meer open agrarisch gebied.

Het Vogelrichtlijngebied (uiterwaarden) ter hoogte van het plangebied bestaat uit grasland (foto 5), welke geschikt is als foerageergebied voor foeragerende ganzen, zwanen, eenden (smient, meerkoet) en weidevogels (watersnip, kievit, grutto, wulp en tureluur). Ganzen, zwanen, eenden en weidevogels zijn beperkt gevoelig voor verstoring door geluid (synbiosys.alterra.nl), waardoor negatieve effecten uitblijven. De uiterwaarden ter hoogte van het plangebied zijn beperkt geschikt als broedgebied voor weidevogels door onder andere verstoring door wandelaars in en langs de uiterwaarden.

Verstoring door geluid op soorten van ruigte en riet is uitgesloten, door het ontbreken van geschikte habitat in de directe omgeving van het plangebied.

In de huidige situatie vindt verstoring door o.a. wandelende mensen op de Waalbanddijk reeds plaats. Verstoring van vogels door de bouwactiviteiten van woningbouw op het Vogelrichtlijngebied zal zeer beperkt zijn, maar is niet geheel uit te sluiten. De toename van geluid zal door de beperkte omvang, beperkte duur (uitvoeringsperiode) en de ligging ten opzichte van de uiterwaarden (gescheiden door een Waaldijk) geen significant verstoringeffect hebben op soorten in de uiterwaarden.

Uit voorgaande blijkt dat door de uitbreiding van Varik slechts minimale verstoring van vogels zal kunnen optreden. De eventuele negatieve effecten zullen zeker niet significant (verstoring ten koste van instandhoudingsdoelen) zijn.

Foto 5 Uiterwaarden (Vogelrichtlijngebied) ter hoogte van het plangebied

De habitattypen waarvoor Rijswaard en Kil van Hurwenen is aangemeld, zijn beide kenmerkend voor het rivierecosysteem. Door de binnendijkse ligging van het plangebied op ruime afstand (6 km) van Rijswaard en Kil van Hurwenen, is externe werking door de geplande uitbreiding van Varik uitgesloten.

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende, in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante, verbodsbepalingen.

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime.

▪ Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden.

▪ Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is, dan moet ontheffing aangevraagd worden. Deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

▪ Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstorende werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving.

Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- telmee.nl (NDFF);
- rapporten:
  - Grontmij 2011, Natuurtoets Molenblok Varik, gem. Neerijnen;
- www.RAVON.nl.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling samen brengt met bronnenonderzoek de beschermde soorten (groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 30 juni 2014 door een ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten (groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenoemde activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten (groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.3 Voorkomende ecotopen

In het plangebied komen de volgende ecotopen voor:

- agrarische gronden:
  - grasland;
- watergang (noordzijde plangebied);
- boomgaard.

3.4 Planten

Bronnenonderzoek

Op basis van de beschikbare gegevens (telmee, 2008-2013) zijn geen beschermde soorten (tabel 2 & 3 Ffwet) in het plangebied te verwachten.

Oriënterend veldonderzoek

De begroeiing bestaat uit (intensief) beheerd grasland. Tijdens het veldonderzoek zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten (tabel 2&3 Ffwet) waargenomen. Gezien het intensief gebruik en beheer van het plangebied, worden deze ook niet verwacht.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor planten is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.5 Vleermuizen

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (telmee.nl, 2008-2013) is de gewone dwergvleermuis waargenomen in het uurhok, waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

De bomenrij (platanen) langs de Kerkstraat is mogelijk geschikt als vlieg- en/of foerageerroute voor vleermuizen. Deze bomenrij wordt in de voorgenomen ontwikkeling gehandhaafd. Indien deze bomenrij niet extra wordt verlicht zal er geen verstoring voor vleermuizen optreedt. Het plangebied (open agrarisch gebied langs de singels) is mogelijk geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied zijn geen bomen met holtes (o.a. boomgaard) aangetroffen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

Toetsing Flora- en faunawet

De voorgenomen ontwikkeling zal geen significant effect hebben op het foerageergebied van vleermuizen. Aangezien vleermuizen genoeg mogelijkheden hebben in de omgeving om naar uit te wijken en te foerageren.

Voor vleermuizen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.6 Overige zoogdieren

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (telmee.nl, 2008-2013) komen de volgende algemene soorten voor in het uurhok waarin het plangebied is gelegen, zoals egel, haas, konijn, mol en diverse muizensoorten (tabel 1 Ffwet). Zwaardere beschermde soorten (tabel 2 en 3 Ffwet) zijn niet waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Het plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende soorten (haas, konijn, mol en diverse soorten muizen).

Toetsing Flora- en faunawet

Voor de overige zoogdieren is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.7 Vogels

Bronnen

Op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens (telmee.nl 2008-2013) blijkt dat het plangebied (biotoop; stedelijk en agrarisch) geschikt is voor algemeen voorkomende broedvogels. Van de vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats zijn de volgende soorten vastgesteld in de omgeving van het plangebied; steenuil, roek en huismus.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen; witte kwikstaart en huiszwaluw. Dit betreft algemeen voorkomende soorten. De huiszwaluw broedt in de woning (Veerhuis) langs de Waalbanddijk (minimaal één nest). In het plangebied zijn geen nesten van soorten met jaarrond beschermde nestplaats aangetroffen. In de omgeving van het plangebied zijn geen geschikte locaties aanwezig die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor soorten met een jaarrond beschermde nestplaats (o.a. steenuil en kerkuil). Door het ontbreken van geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen vormt het plangebied geen onderdeel van het leefgebied van deze soorten. De huismus is op verschillende plekken langs de Kerkstraat waargenomen. Het plangebied vormt door onder andere het ontbreken van beplanting en nestgelegenheid geen essentieel onderdeel van het leefgebied van de huismus.

Toetsing Flora- en faunawet

Aangezien het verboden is om broedende vogels te verstoren tijdens het broedseizoen, moet bij voorkeur gezorgd worden dat de werkzaamheden niet in het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dan moet vooraf door een terzake deskundige worden bepaald of er nesten en/of broedende vogels voorkomen in de delen waar men de werkzaamheden wil gaan uitvoeren. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden indien met zekerheid schade aan nesten en verstoring van broedende vogels kan worden voorkomen. Dit is ter beoordeling van een terzake kundige ecoloog.

3.8 Amfibieën*Bronnen*

Op basis van beschikbare gegevens (www.RAVON.nl) zijn de volgende amfibieën waargenomen in het uurhok waarin het plangebied zich bevinden: gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het betreft hier algemeen voorkomende soorten (tabel 1 Ffwet). Van de zwaarder beschermde soorten zijn poelkikker, heikikker en kamsalamander (tabel 3 Ffwet) waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

De watergang aan de noordkant van het plangebied is mogelijk geschikt als voortplantingswateren voor soorten, zoals de bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Tijdens het veldbezoek zijn middels een schepnet diverse larven van kleine watersalamanders gevangen en diverse bastaardkikkers waargenomen in de watergang. Dit betreft alle algemeen voorkomende amfibieën (tabel 1 Ffwet). Zwaarder beschermde soorten (tabel 3 Ffwet) zijn op basis van het ontbreken van geschikt biotoop (o.a. poel, voedselarm water met waterplanten) niet te verwachten in de watergang.

Foto 6 Watergang (noordkant plangebied)

Foto 7 Larve kleine watersalamander

Toetsing Flora- en faunawet

Voor beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) geldt een algehele vrijstelling volgens AMvB artikel 75 van de Flora en faunawet. Voor amfibieën is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.9 Reptielen*Bronnen*

Op basis van beschikbare gegevens (www.RAVON.nl) zijn er geen reptielen waargenomen in het uurhok waarin het plangebied zich bevinden.

Oriënterend veldonderzoek

Door het ontbreken van geschikt biotoop (o.a. heide/bos en vennen) zijn reptielen ook niet te verwachten in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor reptielen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.10 Vissen

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (www.RAVON) is de kleine modderkruiper (tabel 2 Ffwet) en bittervoorn (tabel 3 Ffwet) waargenomen in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

De watergang aan de noordkant van het plangebied is mogelijk geschikt voor algemeen voorkomende vissen, zoals driedoornige stekelbaars en tiendoornige stekelbaars. Tijdens het veld bezoek zijn middels een schepnet diverse driedoornige stekelbaarzen gevangen. De kleine modderkruiper en bittervoorn zijn op basis van biotoop (ontbreken waterplanten, veel organisch materiaal op de bodem) niet te verwachten in deze watergang.

Foto 8 Watergang (noordkant plangebied)

Foto 9 Driedoornige stekelbaars

Toetsing Flora- en faunawet

Voor vissen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.11 Ongewervelden

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (telmee.nl) zijn geen aanwijzingen dat ongewervelden beschermd in tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet kunnen voorkomen in het kilometerhok waarin zich het plangebied bevindt.

Oriënterend veldonderzoek

Beschermd insecten (dagvlinders, libellen, mieren, kevers) zijn in het plangebied niet te verwachten. Het habitat voor een groot deel van de beschermde insecten betreft bos, -heide, moeras- en veengebieden, en dat ontbreekt in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor ongewervelden is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het provinciaal beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

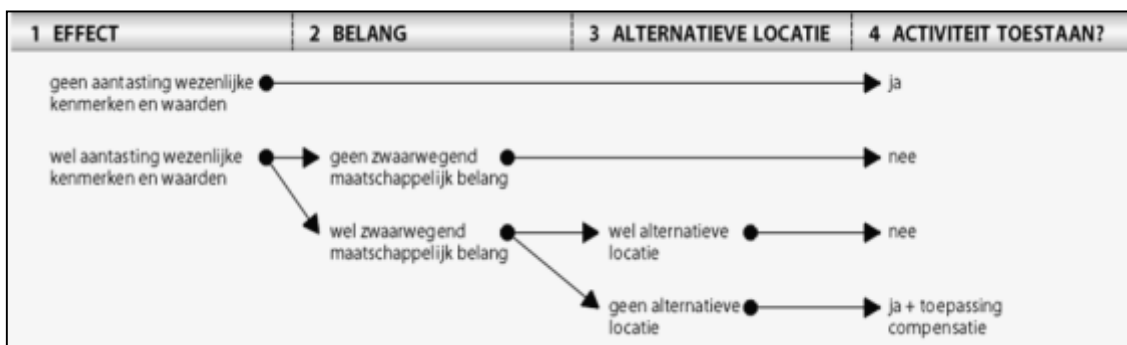
4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'.

Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

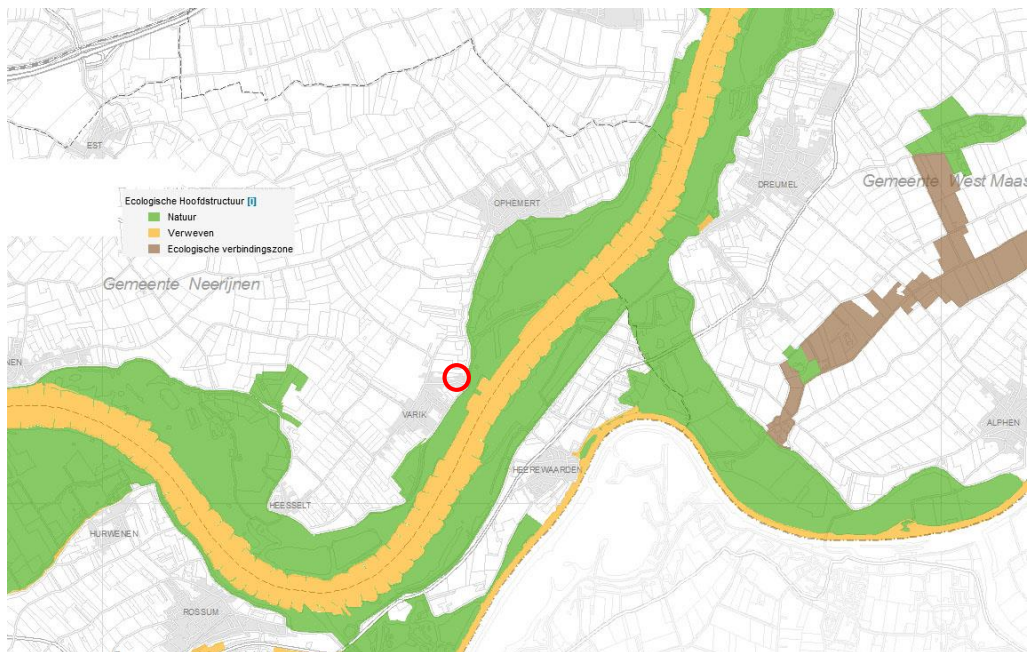

Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van EHS-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Gelderland. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde EHS gebied op een afstand circa 150 meter van het plangebied is gelegen. Dit betreft uiterwaarden Waal (zie figuur 4).

Gebieden	Beschermingsstatus	Afstand tov plangebied
Uiterwaarden Waal	EHS	150 m

Figuur 4 Ligging EHS in relatie tot het plangebied (rode cirkel), bron Atlas Gelderland

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen een EHS-gebied. Het EHS-gebied uiterwaarden Waal is 150 meter van het plangebied gelegen. Fysieke aantasting van het gebied is daarmee niet aan de orde. Negatieve effecten door verstoring zijn niet te verwachten, gezien de beperkte omvang van de voorgenomen woningbouw. Significante effecten waardoor de wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS worden aangetast zijn dan ook niet aan de orde.

5 Conclusies

Natuurbeschermingswet

Het plangebied is gelegen op een afstand van 150 meter van Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden Waal.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden in het kader van de Natuurbeschermingswet, ook niet over de band van externe werking. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Er zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

Er is geen vergunning op grond van artikel 19d Nbwet nodig.

Flora- en faunawet

In en om het plangebied zijn beschermde soorten aanwezig. Dit betreft vogels, vleermuizen en andere beschermde soorten (tabel 1 Ffwet).

Vogels

Aangezien het verboden is om broedende vogels te verstoren tijdens het broedseizoen, moet bijvoorkeur gezorgd worden dat de werkzaamheden niet in het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dan moet vooraf door een terzake deskundige worden bepaald of er nesten en/of broedende vogels voorkomen in de delen waar men de werkzaamheden wil gaan uitvoeren. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden indien met zekerheid schade aan nesten en verstering van broedende vogels kan worden voorkomen. Dit is ter beoordeling van een terzake kundige ecooloog.

Vleermuizen

In verband met lichtverstoring (door de werkzaamheden) in de avond op vliegroutes van vleermuizen is het advies om de werkzaamheden ter plaatse van laanbeplanting overdag uit te voeren. In de gebruiksfase dient terughoudend te worden omgegaan met het toepassen van buitenverlichting in verband met verstoring op vliegroutes van vleermuizen. Er dient geen (extra) verlichting te worden toegepast langs bomerijen/singels (o.a. langs de Kerkstraat).

Voor beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) geldt een algehele vrijstelling volgens AMvB artikel 75 van de Flora en faunawet.

Natuurbeleidskaders

Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van de EHS. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk.

Er zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen/beperken. Er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een 'nee, tenzij-toets'.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Natuurbeschermingswet	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen
Flora & faunawet	<ul style="list-style-type: none"> • Vogels en vleermuizen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen werkzaamheden in avond thv vliegroutes vleermuizen • Geen werkzaamheden in het broedseizoen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen
Ecologische hoofdstructuur	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen

* mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen